

ການຫາປາໃນແມ່ນ້ຳ Duwamish

ພວກເຮົາຮຽນຮູ້ຫຍັງແດ່ ແລະ ພວກເຮົາຈະເຮັດຫຍັງຕໍ່ໄປ?

ກຸມພາ 2017

ຄຳແນະນຳເລື່ອງການບໍລິໂພກປາ

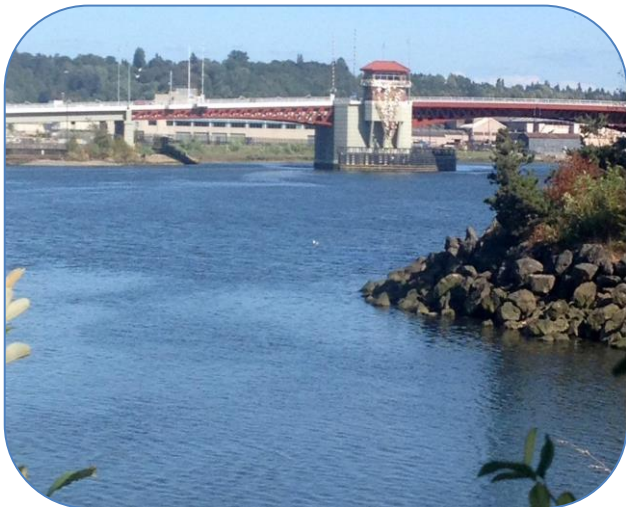
ປາມີຄຸນຄ່າທາງອາຫານ ແລະ ດີສຳລັບສຸຂະພາບຂອງທ່ານ. ຫຼາຍໆຄົນມັກຫາປາໃນແມ່ນ້ຳ Duwamish.

ແຕ່ໜ້າເສຍດາຍ, ແມ່ນ້ຳມີສານເຄມີທີ່ອັນຕະລາຍ ເຊັ່ນ ວ່າສານຕ່າງໆຈຳພວກ PCB ທີ່ສາມາດກໍ່ໃຫ້ເກີດບັນຫາສຸຂະພາບ ໃນມະນຸດໄດ້. ທ່ານບໍ່ສາມາດເຫັນສານເຄມີເຫຼົ່ານີ້ໃນປາໄດ້. ພວກມັນເຂົ້າໃນໂຕປາ, ຫອຍ ແລະ ກະປູທີ່ອາໄສແມ່ນ້ຳນີ້ຕອດຊີວິດ (“ປາປະຈຳແມ່ນ້ຳ”).

ພະແນກສາທາລະນະສຸກລັດວໍຊິງຕັນແນະນຳວ່າ ການຈັບປາຊາມອນມາກິນຈາກແມ່ນ້ຳນີ້ເປັນທາງເລືອກທີ່ດີກວ່າໝູ່ຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງທ່ານ ເພາະວ່າປາຊາມອນໃຊ້ເວລາສັ້ນໆເທົ່ານັ້ນໃນແມ່ນ້ຳນີ້.

ບັນຫາຄວາມຍຸຕິທຳດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ຜູ້ຫາປາຫຼາຍໆຄົນສືບຕໍ່ຈັບປາ ແລະ ກິນປາປະຈຳແມ່ນ້ຳ. ມີຄົນຈາກຫຼາຍກວ່າ 20 ເຊື້ອຊາດແລະກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ຫາປາໃນແມ່ນ້ຳ Duwamish. ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນເສຍຫາຍກວ່າໝູ່ຈາກມົນລະພິດໃນແມ່ນ້ຳຄົງຈະແມ່ນພວກຊຸມຊົນຜິວສີ ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ມີລາຍໄດ້ຕໍ່າ.

ທຸກຄົນ – ຢ່າກິນປາ, ຫອຍ, ຫຼື ບູທີ່ຢູ່ໃນນ້ຳຈືດ.

ໂດຍສະເພາະ ຜູ້ຍິງ ທີ່ ຫຼື ອາດຖືພາ, ໃຫ້ນົມລູກ, ແລະເດັກນ້ອຍ.

ມັນມີສານເຄມີທີ່ສາມາດເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕແລະການພັດທະນາດ້ານສະໝອງຂອງທາລົກ ແລະເດັກນ້ອຍ.

<http://go.usa.gov/x9GXw>

ການສຶກສາວິໄຈໃໝ່ກ່ຽວກັບຊຸມຊົນທີ່ຫາປາໃນແມ່ນ້ຳ Duwamish

ອົງການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ (EPA) ຂອງສະຫະລັດ ກຳລັງເຮັດວຽກກຳຈັດມົນລະພິດອອກຈາກແມ່ນ້ຳ Duwamish. ໂຄງການນີ້ມີຊື່ວ່າ Lower Duwamish Waterway Superfund Cleanup. ເພື່ອເປັນການປະກອບສ່ວນກັບໂຄງການນີ້, ເມືອງ Seattle, ເຂດປົກຄອງ King, ທ່າເຮືອ Seattle ແລະ ບໍລິສັດ Boeing ໄດ້ເຮັດການສຶກສາວິໄຈພວກຜູ້ຫາປາ. ການສຶກສາວິໄຈໄດ້ເກັບເອົາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ:

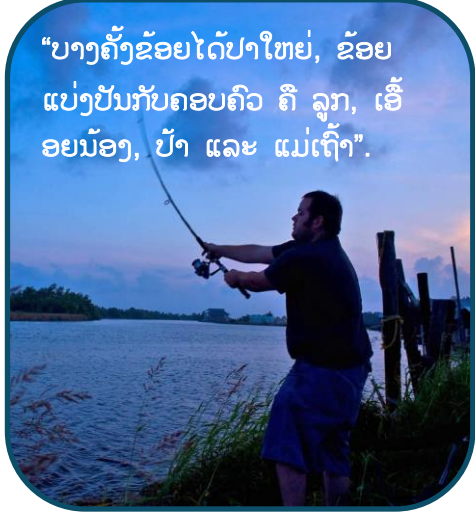
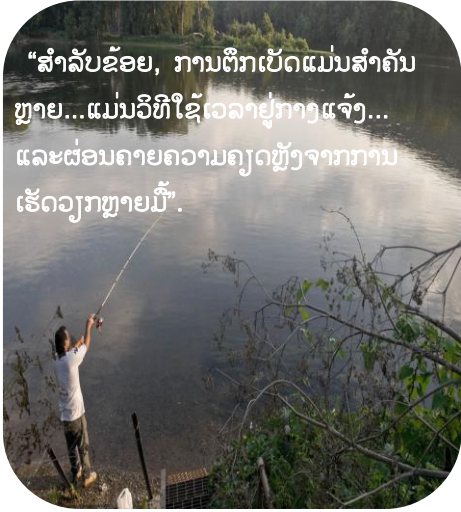
- ມີໃຜແຕ່ຫາປາໃນແມ່ນ້ຳ Duwamish?
- ພວກເຂົາເຮັດຫຍັງແດ່ກັບປາທີ່ຫາໄດ້?
- ພວກເຂົາຮູ້ຫຼາຍປານໃດກ່ຽວກັບຄຳແນະນຳເລື່ອງການຫາປາໃນແມ່ນ້ຳນີ້?
- ມີວິທີສິ້ນສານແຈ້ງບອກທີ່ຈະດີກວ່າວິທີທີ່ເຄີຍໃຊ້ມາແລ້ວນັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ຄົນຮູ້ຈັກຄຳແນະນຳນີ້ຢູ່ບໍ່?

ຂໍຂອບໃຈມາຍັງຜູ້ຫາປາ ແລະ ຜູ້ຢູ່ອາໄສອື່ນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການສຶກສາວິໄຈນີ້

ພັນທະມິດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງ Seattle ໃຕ້ (ECOSS) ໄດ້ເກັບເອົາຂໍ້ມູນສຳລັບການສຶກສາວິໄຈ (ຊຸມປີ 2014-2016):

- ໄດ້ມີການສຳຫຼວດກັບຜູ້ຫາປາລຽບຕາມແມ່ນ້ຳ 403 ຄົນ
- ໄດ້ມີການສຳພາດໃນເຊິ່ງເລິກກັບຜູ້ຫາປາ ແລະ ຄົນທີ່ກິນອາຫານທະເລຈາກແມ່ນ້ຳ Duwamish 22 ຄົນ

ສິ່ງທີ່ໄດ້ຮຽນຮູ້ຈາກການສຶກສາວິໃຈນີ້

ການຕຶກປາແມ່ນສິ່ງທີ່ດີສໍາລັບສຸຂະພາບຈິດ, ສັງຄົມ ແລະ ຮ່າງກາຍ:

- ມ່ວນຊື່ນ
- ຜ່ອນຄາຍ
- ອາຫານສົດ
- ຄົບຫາສະມາຄົມ
- ຮຽນຮູ້ເຊິ່ງກັນແລະກັນ
- ຄວາມຮູ້ສຶກເປັນຊຸມຊົນ

ຜູ້ຫາປາທີ່ກິນ “ປາປະຈໍາແມ່ນໍ້າ” ທີ່ເປັນມົນລະພິດ ໂດຍຕົ້ນຕໍແລ້ວແມ່ນ:

- ຊາວອາຊີ, ຊາວເກາະປາຊີຟິກ, ຄົນເຊື້ອຊາດປີນກັນ
- ຜູ້ທີ່ເວົ້າພາສາທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສາອັງກິດ (ລວມທັງພາສາຫວຽດນາມ, ສະເປນ, ຂະເໝນ)
- ອາໄສຢູ່ Seattle ເຂດໃຕ້/ເຂດຕາເວັນຕົກ ແລະ ຢູ່ທິດໃຕ້ນອກເມືອງ Seattle.

ຂໍ້ມູນຄໍາແນະນໍາແມ່ນເຂົ້າໃຈຍາກ:

- ປ້າຍບອກບໍ່ມີປະສິດທິຜົນໃນການເຂົ້າເຖິງຜູ້ຫາປາທຸກຄົນ.
- ໃນເມື່ອຄົນເຮົາບໍ່ສາມາດເຫັນສານເຄມີໃນນໍ້າຫຼືປາເຮົາກໍບໍ່ຢາກເຊື່ອປານໃດວ່າມັນຈະເປັນຜົນສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບໄດ້.
- ຈໍາເປັນຕ້ອງໃຫ້ທາງເລືອກທີ່ສົ່ງເສີມໃຫ້ຄົນກິນປາທີ່ດີຕໍ່ສຸຂະພາບກວ່າ, ໃນຂະນະທີ່ຮັກສາວັດທະນະທໍາການຕຶກປາຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ຈະມີໂຄງການຫຍັງຕໍ່ໄປ?

ອົງການ EPA ແລະ ພະແນກສາທາລະນະສຸກເມືອງ Seattle ແລະ ເຂດປົກຄອງ King (PHSKC) ຈະສ້າງຕັ້ງໂຄງການທີ່ປະກອບດ້ວຍຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນເພື່ອວາງແຜນການຄວບຄຸມແບບສະຖາບັນ ຫຼື “ແຜນ IC” ສໍາລັບຊຸມຊົນຫາປາໃນແມ່ນໍ້າ Duwamish. ໂຄງການນີ້ຈະສົ່ງເສີມການບໍລິໂພກອາຫານທະເລທີ່ດີຕໍ່ສຸຂະພາບ ທັງໃນເວລາກ່ອນ, ໃນລະຫວ່າງ ແລະ ຫຼັງຈາກການເຮັດວຽກກໍາຈັດມົນລະພິດອອກຈາກແມ່ນໍ້າ. ພາຍໃຕ້ການຄວບຄຸມຕິດຕາມຂອງ EPA, PHSKC ຈະ:

- ສ້າງກຸ່ມເຮັດວຽກເພື່ອຊ່ວຍກັນວາງແຜນການ ແລະ ຄໍາສະເໜີແນະຕ່າງໆ ມາປະກອບແຜນ IC;
- ໃຫ້ເງິນທຶນແກ່ອົງກອນຊຸມຊົນຕ່າງໆ ທີ່ປະກອບສ່ວນໃນການວາງແຜນ IC ແລະ ນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມື ແລະ ຍຸດທະສາດ IC ແບບສະເພາະໃສ່ຊຸມຊົນຂອງຕົນ; ແລະ
- ຝຶກອົບຮົມນັກສົ່ງເສີມສຸຂະພາບໃນຊຸມຊົນຕ່າງໆ ເພື່ອພວກເຂົາຈະໄດ້ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຊຸມຊົນຂອງຕົນເລືອກການບໍລິໂພກປາທີ່ດີຕໍ່ສຸຂະພາບ.

ສໍາລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ

US EPA: Rebecca Chu, (206) 553-1774, chu.rebecca@epa.gov

Public Health Seattle & King County: Sinang Lee, (206) 263-1192, sinang.lee@kingcounty.gov

WA Department of Health: Fish Advisory Program, (877) 485-7316, www.doh.wa.gov/fish

Community Advisory Group: Duwamish River Cleanup Coalition/Technical Advisory Group, (206) 954-0218, duwamishcleanup.org